

Olsztyn, dnia 27 października 2014 roku

PS-IV.431.3.15.2014.ID.

**Środowiskowy Dom
Samopomocy
w Rzeczej
Rzeczna 19
14 – 400 Pasłek**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku poz.182, ze zm.) zespół głównych specjalistów Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowiska pracy w delegaturze Urzędu w Elblągu, przeprowadził w dniach 27,28,29 maja i 2 czerwca 2014 roku kontrolę kompleksową Środowiskowego Domu Samopomocy w Rzeczej.

Przedmiotem kontroli była ocena funkcjonowania środowiskowego domu samopomocy, standardu świadczonych usług oraz zgodności zatrudnienia pracowników z ustawowymi wymogami kwalifikacyjnymi w okresie od 1 stycznia 2013 roku do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole podpisanym, bez zastrzeżeń, przez kierownika jednostki w dniu 16 października 2014 roku.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Rzeczej utworzony został na mocy uchwały Rady Miejskiej w Pasłęku. Ośrodek wsparcia dziennego pobytu typu A,B,C funkcjonuje od 1 marca 2013 roku, świadcząc usługi dla mieszkańców miasta i gminy Pasłek, z możliwością objęcia wsparciem mieszkańców sąsiednich gmin. W zajęciach uczestniczyło trzydzieści pięć osób, w tym: dwudziestu pięciu mieszkańców gminy Pasłek, siedmiu mieszkańców gminy Godkowo, trzech mieszkańców gminy Rychliki. Trzydziestu czterem osobom śds zapewniał usługi transportowe, z udziałem pracownika ŚDS, przy czym z osobami nie prowadzono zajęć w ośrodku wsparcia przez co najmniej 6 godzin dziennie – co było sprzeczne z wymogami określonymi § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy – Dz. U. Nr 238, poz. 1586 (powołanego dalej jako rozporządzenie). W dniu 8 października 2014 roku kierownik ŚDS poinformował o zakupie przez gminę Pasłek autobusu z wykorzystywaniem na potrzeby ŚDS, przedstawił harmonogram dowożenia uczestników na zajęcia do ośrodka wsparcia. W świetle opracowanego harmonogramu, pobyt uczestników w ośrodku wsparcia będzie nie krótszy niż 6 godzin dziennie.

W okresie objętym kontrolą nie prowadzono miejsc całodobowego pobytu oraz zajęć klubowych.

Stosownie do postanowień § 4 ust. 2 rozporządzenia kierownik opracował regulamin organizacyjny jednostki z aneksem, program działalności skierowany do osób przewlekle psychicznie chorych, do osób upośledzonych umysłowo oraz do osób wskazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych, a także plany pracy na 2013 i 2014 rok. Dokumenty były uzgodnione z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim, zatwierdzone przez Burmistrza Pasłęka.

Lokalizacja ośrodka wsparcia zapewnia bezpieczeństwo i spokój uczestników zajęć. Wolno stojący jednopiętrowy budynek wyposażony jest w zewnętrzny podjazd. Obiekt spełnia wymagania w zakresie powierzchni użytkowej przypadającej na jednego uczestnika, udogodnień umożliwiających funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym, pomieszczeń do prowadzenia zajęć oraz ich wyposażenia, liczby łazienek i toalet – stosownie do postanowień § 18 pkt 2,4,5,6 rozporządzenia. Wyposażenie w sprzęt do prawidłowej realizacji zadań wspierająco-

aktywizujących było zgodne z wymogami określonymi § 18 pkt 6 rozporządzenia.

Zajęcia z uczestnikami prowadzono w pomieszczeniach usytuowanych na parterze budynku. Na pierwszym piętrze znajdowały się pokoje kierownika jednostki, zespołu wspierająco-aktywizującego, głównej księgowej, archiwum. Stwierdzono występowanie wewnętrznych barier architektonicznych.

Usługi na rzecz uczestników świadczyło siedmiu pracowników zatrudnionych w ramach 6,5 etatu. Kierownik spełnia wymagania do zatrudnienia na zajmowanym stanowisku określone w § 9 ust. 1 rozporządzenia oraz art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Zatrudnieni w dacie kontroli: pracownik socjalny, instruktor terapii zajęciowej, terapeuta, opiekun medyczny spełniają wymagania do zatrudnienia na zajmowanych stanowiskach. Ośrodek wsparcia nie zatrudniał psychologa, pedagoga.

Dwie osoby (1,5 etatu) zatrudnione na stanowisku *terapeuty środowiskowego* ukończyły jednoroczną naukę w Policealnej Szkole Zawodowej ŻAK w Elblągu, nieposiadającej statusu szkoły publicznej. Wydane dyplomy formalnie nie potwierdzają zdobycia kwalifikacji w specjalności terapeuta środowiskowy. Specjalność *terapeuta środowiskowy* nie jest zawodem wymienionym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 roku w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 roku, poz. 7 ze zm.), a stanowisko *terapeuta środowiskowy* nie jest uwzględnione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 1050, ze zm.). W świetle powyższego do uznania kierownika ŚDS należy ocena, czy ww. pracownicy są niezbędni do prawidłowego funkcjonowania ośrodka wsparcia – zgodnie z postanowieniami § 10 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia.

Kierownik ośrodka wsparcia organizował co najmniej raz na 6 miesięcy szkolenia dla pracowników w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych przez nich potrzeb, związanych z funkcjonowaniem domu.

W ŚDS funkcjonował zespół wspierająco-aktywizujący. Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego dla domu typu A był zgodny z postanowieniami § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (wymagany 1 etat na 7 uczestników). Natomiast dla domu typu B oraz dla domu typu C, na dzień 31 grudnia 2013 roku i w dacie kontroli, wskaźnik wynosił odpowiednio – 0,789 etatu i 0,856 etatu na 5 uczestników – i nie był zgodny z wymaganym § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, tj. 1 etat na 5 uczestników.

Protokoły z organizowanych raz na 6 miesięcy posiedzeń zespołu wspierająco-aktywizującego nie stanowiły o omawianiu realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego uczestników, osiągniętych rezultatach, ewentualnej możliwości ich modyfikacji, zgodnie z wymogami § 13. 2 rozporządzenia.

Analiza akt pięciu uczestników wykazała opracowanie „postępowania wspierająco-aktywizującego” (tj. indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego), a także lakoniczną ocenę jego realizacji, nie zawierającą informacji na temat osiągniętych rezultatów, propozycji ewentualnej modyfikacji planu.

Prowadzono indywidualną i zbiorczą dokumentację ŚDS. Dzienniki dokumentujące pracę pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego nie zawierały uwag na temat sposobu realizacji zajęć, aktywności uczestników ważnych z punktu widzenia przebiegu indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego.

W ewidencji obecności uczestników stwierdzono potwierdzanie obecności niektórych osób znakiem „+”, co było niezgodne z postanowieniami § 24 ust. 4 rozporządzenia stanowiącym, że w przypadku braku możliwości podpisu przez uczestnika, jego obecność potwierdza podpisem upoważniony pracownik domu.

W związku ze stwierdzonymi w toku kontroli nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez

kierownika kontrolowanej jednostki, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie, stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację zaleceń:

1. Prowadzić z uczestnikami zajęcia przez co najmniej 6 godzin, stosownie do wymogów § 6 ust.1 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
2. Podjąć działania w celu spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego dla domu typu B oraz dla domu typu C, stosownie do postanowień § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie śds.
3. Omawiać realizację indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego uczestników, osiągnięte rezultaty, ewentualną możliwość modyfikacji planów w trakcie posiedzeń zespołu wspierająco-aktywizującego, zgodnie z wymogami § 13 ust. 2 ww. rozporządzenia. Powyższe ustalenia dokumentować w protokołach posiedzeń zespołu.
4. W dziennikach dokumentujących pracę pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego zawierać uwagi dotyczące realizacji zajęć oraz aktywności uczestników, ważnych z punktu widzenia przebiegu indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego, stosownie do postanowień § 24 ust. 3. pkt 2 lit. d,e ww. rozporządzenia.

Termin realizacji zaleceń – niezwłocznie.

Na podstawie art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kontrolowanej jednostce przysługuje prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń, informację o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków należy przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie